

Islamic Centers Församling

Org.nr. 846003-9251

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Ögårdsskolan
belägen i Malmö kommun

Tillsyn i Ögårdsskolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Islamic Centers Församling (846003-9251) under vårterminen 2017. Ögårdsskolan besöktes av Skolinspektionen den 28 februari och den 1 mars 2017.

Måluppfyllelse och resultat

Årskurs 3

Enligt skolenhetens egen sammanställning har andelen elever i årskurs 3 som når kunskapskraven för godtagbara kunskaper i svenska som andra språk varierat under perioden läsåret 2011/12 till 2015/16 mellan som lägst 72 procent (2012) och som högst 89 procent (2014). För år 2016 är motsvarande värde 85 procent. För svenska finns inga resultat redovisat.

Enligt skolenhetens egen sammanställning har andelen elever i årskurs 3 som når kunskapskraven för godtagbara kunskaper i matematik varierat under perioden läsåret 2011/12 till 2015/16 mellan som lägst 71 procent (2013) och som högst 87 procent (2014). För år 2016 är motsvarande värde 77 procent.

Enligt skolenhetens egen sammanställning har andelen elever i årskurs 3 som når kunskapskraven för godtagbara kunskaper i naturorienterande ämnen varierat under perioden läsåret 2013/14 till 2015/16 mellan som lägst 95 procent (2014) och som högst 97 procent (2015 och 2016).

Enligt skolenhetens egen sammanställning har andelen elever i årskurs 3 som når kunskapskraven för godtagbara kunskaper i samhällsorienterande ämnen varierat under perioden läsåret 2014/15 till 2015/16 mellan som lägst 95 procent (2014) och som högst 97 procent (2015 och 2016).

Andelen elever i ämnesprovet (NP), läsåret 2015/16 i svenska som andraspråk i årskurs 3 som når kravnivån är som lägst i delproven *Läsa: berättande text* med 60 procent att jämföra med resultatet i riket 72 procent. Högst andel elever som når kravnivån är i *Tala: muntlig uppgift* med 97 procent att jämföra med resultatet i riket 94.

För svenska finns ingen statistik tillgänglig.

Andelen elever i ämnesprovet (NP), läsåret 2015/16 i matematik i årskurs 3 som når kravnivån är som lägst i delproven *Muntlig kommunikation* och *Skriftliga räknetekniker* med 49 procent att jämföra med resultatet för riket 94 respektive

80 procent. Högst andel elever som når kravnivån är i *Förståelse för räknesätt* och *Huvudräkning* med 86 procent att jämföra med resultatet för riket 91 procent.

Årskurs 6

För läsåret 2015/2016 är andelen elever som når lägst betyget E som lägst 69 procent (idrott och hälsa respektive matematik). I stort sett samtliga elever når lägst betyget i E i ämnena bild, engelska, modersmål, musik, biologi, kemi, historia, samhällskunskap, slöjd, och teknik.

Lägst genomsnittlig betygspoäng är 8,7 (matematik) och högst är 15,2 (musik). För gruppen flickor är lägsta genomsnittliga betygspoäng 8 poäng (idrott och hälsa) och högsta är 16,3 (musik). För gruppen pojkar är lägsta genomsnittliga betygspoäng 7,3 poäng (svenska som andraspråk) och högsta är 14 poäng (musik). Med undantag för ämnena idrott och hälsa, matematik och samhällskunskap har flickor som grupp högre genomsnittlig betygspoäng jämfört med gruppen pojkar.

Undervisningen i Hem- och konsumentkunskap genomförs i årskurs 5 och därmed sätts inga betyg i detta ämne i årskurs 6.

Trygghet och studiero

Skolinspektionen genomför enkäter inför varje tillsynstermin. Medelvärde/indexvärde går mellan noll och tio, där tio är bästa värdet. Jämförelse kan göras med resultatet för samtliga skolor som deltog i enkätomgången. Låga medelvärden/indexvärde indikerar en negativ uppfattning, liksom höga medelvärden indikerar en positiv uppfattning.

Resultaten för elever i årskurs 5 redovisas som ett medelvärde för frågeområdena. Frågeområdet Studiero har medelvärde 7,0 att jämföra med resultatet för alla skolor 6,3. Frågeområdet Trygghet har medelvärde 7,8 att jämföra med resultatet för alla skolor 8,3.

Resultaten för pedagogisk personal och vårdnadshavare redovisas som ett indexvärde för frågeområdena. Indexvärdet för pedagogisk personal är för frågeområdet Studiero 6,9 att jämföra med resultatet för alla skolor 6,9. Indexvärdet för Trygghet har medelvärde 8,3 att jämföra med resultatet för alla skolor 8,1.

Indexvärdet för vårdnadshavare är för frågeområdet Studiero 6,8 att jämföra med resultatet för alla skolor 6,3. Indexvärdet för Trygghet har medelvärde 8,2 att jämföra med resultatet för alla skolor 8,1.

Lärare och elever som Skolinspektionen träffar vid tillfället för tillsynsbesöket berättar att skolan är trygg och att eleverna har studiero.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2017-06-02
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	
7. Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna	Ingen brist konstaterad	
8. Utveckling av utbildningen vid skolenheterna	Ingen brist konstaterad	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det bedömningsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Tillsynen visar att Ögårdsskolan behöver utveckla informationen till eleverna och deras vårdnadshavare om vikten av språkval och hur språkvalet till årskurs 6 kan påverka framtida val avseende utbildnings- och yrkesverksamhet.

Vad gäller övriga områden som Skolinspektionen har granskat har det inte framkommit annat än att skolans arbete uppfyller författningarnas krav.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Islamic Centers Församling att **senast den 2 juni 2017** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Islamic centers församling inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. (2 kap. 29 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Se till att den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet.

Motivering till bedömning av brist

Bedömning

Utredningen visar att eleverna inte ges information om hur språkvalet till årskurs 6 kan påverka framtida val och studier.

Mot denna bakgrund gör Skolinspektionen bedömningen att Ögårdsskolan inte fullt ut uppfyller författningarnas krav avseende att den studie- och yrkesorienterande verksamheten ska tillgodose elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet.

Utredning

I intervju med lärare berättar de att eleverna fick information om språkvalet men inte om hur det påverkar studierna framöver. Den information som ges om språkval handlar om vilka språk som kan väljas. Rektor berättar att det inte lämnas information till elever och vårdnadshavare om hur språkvalet till årskurs 6 kan påverka framtida val och studier.

Rättslig reglering

Enligt skolförfattningarna ska den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodose elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet.

Motivering till föreläggande som ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Då Islamic Centers Församlings verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga

Islamic Centers Församlings verksamhet att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga bedömningsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska ge rektorn och övrig personal vid skolenheterna förutsättningar, så att utbildningen är likvärdig och av hög kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen ser till att de förutsättningar för att bedriva en utbildning av hög kvalitet (i form av till exempel en stabil elevprognos och budget) som denne hade vid godkännandet som huvudman fortfarande gäller. I arbetet med att skapa nödvändiga förutsättningar ingår bland annat också att säkerställa att de rektorer som är anställda att leda verksamheten har den behörighet och kompetens skolförfattningarna kräver. I arbetet ingår också att förse skolenheterna med nödvändiga materiella och personalmässiga resurser, så att målen för utbildningen kan nås. Dessa resurser måste också organiseras på ett ändamålsenligt sätt, så att skolenheterna kan använda dem för det syfte de är avsedda för.

Den enskilda huvudmannen har också ett fungerande system för att ta emot anmälningar om kränkande behandling av elever. I de fallen utreds kränkningarna och åtgärdas vid behov.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra utbildningen i inom väsentliga områden, i syfte att säkerställa likvärdighet och kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen skaffar sig kunskap om nuläget vid skolenheterna. Denna nulägesbild ska bland annat innefatta resultat som knyter till det syfte som utbildningen har enligt nationella styrdokument. I arbetet ingår också att följa upp de centrala förutsättningar som huvudmannen ger skolenheterna, för att de ska kunna ge eleverna en god utbildning. Huvudmannen analyserar sedan orsakerna till bristande måluppfyllelse, resultat och förutsättningar, vilka förbättringsåtgärder som behövs, samt vidtar dessa åtgärder.

När huvudmannen formulerar nulägesbilden ska denna bygga på uppgifter som rektorerna tagit fram i sitt eget kvalitetsarbete vid skolenheterna, men också på uppgifter huvudmannen själv samlat in (exempelvis nationell statistik, tillsyns- och granskningsrapporter, anmälningar om kränkande behandling, etc). Det ska därför finnas en koppling mellan huvudmannens kvalitetsarbete, och det kvalitetsarbete som rektorn tillsammans med lärare, övrig personal och elever genomför vid skolenheterna.

På Skolinspektionens vägnar

Michael Erenius

Beslutsfattare / Undervisningsråd

Peter Sääw

Föredragande / Utredare

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Ögårdsskolan

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Ögårdsskolan

Skolverket godkände Ögårdsskolan som en fristående grundskola för årskurserna 1–6 genom beslut den 9 juni 1999, dnr 98:913. Efter ansökan från huvudmannen utökade Skolverket i beslut den 15 juni 2001, dnr 2000:2935 godkännandet till att också omfatta fristående förskoleklass. Huvudman för skolan är Islamic Centers Församling med organisationsnummer 846003-9251.

Skolan ligger i den östra delen av Malmö. Vid tillfället för inspektionen går 254 elever på skolan som har två paralleller från förskoleklass till årkurs 6. Skolans inriktning är konfessionell och skolans profil är muslimsk. Ögårdsskolan leds av en rektor och lärarna arbetar i arbetslag. Skolbyggnaden ligger i anslutning till moskén. Huvudmannen driver även ett fritidshem.